

DIŞ POLİTİKANIN SERT GÜÇ UNSURU; SAVUNMA SANAYİ

Editör
Cihad İslam YILMAZ

Necmettin Erbakan Üniversitesi Yayınları: 184
Dış Politikanın Sert Güç Unsuru; Savunma Sanayi

Editör

Cihad İslam YILMAZ

Grafik & Tasarım

Büşra UYAR

Muhammed Sami TEKİN

Mustafa ALTINTEPE

ISBN

978-625-6960-32-9

E-ISBN

978-625-6960-33-6

Baskı

NEÜ Yayınları

KTB. S. No: 48888

NEÜ YAYINLARI

Necmettin Erbakan Üniversitesi Yayınları

Yaka Mah. Yeni Meram Cad. Kasım Halife Sok.

No: 11/1 Meram / KONYA

0332 221 0 575 - www.neuyayin.com

Aralık, 2022

❖ *Bu eserin tüm hakları Necmettin Erbakan Üniversitesi Yayınları'na aittir. Fotokopi yöntemiyle çoğaltılamaz, kaynak gösterilmedikçe resim, şekil vb'leri kullanılamaz.*

❖ *Kitapta yazılı olan her türlü bilginin ve yorumun sorumluluğu yazarların kendilerine aittir.*

İÇİNDEKİLER

Giriş Yerine: VECİHİ K-VI'dan Bayraktar Kızılelma'ya Türk Savunma Sanayi	1
---	----------

Cihad İslam YILMAZ

YUMUŞAK GÜCÜN SINIRLARI VE SERT GÜCÜN ÖNEMİ: TÜRK DIŞ POLİTİKASI ÖRNEK OLAYLARI	9
--	----------

Abdurrahman GÜMÜŞ

TÜRK DIŞ POLİTİKASINDA SAVUNMA SANAYİNİN İŞLEVİNİN BÖLGESEL GELİŞMELER ÖZELİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ.....	35
---	-----------

Hülya KINIK, Sinem ÇELİK

THE EFFECTS OF THE TURKISH DEFENSE INDUSTRY ON TURKISH FOREIGN POLICY	61
--	-----------

Mesut ŞÖHRET

DIŞ POLİTİKA VE ULUSAL GÜCÜN DÖNÜŞÜMÜ: TÜRKİYE-UKRAYNA İLİŞKİLERİNDE HAVA UNSURU	107
---	------------

Asena BOZTAŞ, Sibel AKGÜN

DİPLOMASİNİN SONU SAVAŞ: RUSYA-UKRAYNA SAVAŞI'NIN TEHDİT DENGESİ İLE ANALİZİ	127
---	------------

Tolga ÖZTÜRK

ÇİN SAVUNMA SANAYİ.....	153
--------------------------------	------------

Serdar YILMAZ, Murat YORULMAZ

Giriş Yerine: VECİHİ K-VI'dan Bayraktar Kızıllema'ya Türk Savunma Sanayi

Türk savunma sanayi, kökleri Osmanlı İmparatorluğu'na kadar uzanan uzun ve zengin bir tarihe sahiptir. Bugün Türkiye ekonomisine önemli katkı sağlayan ve küresel savunma pazarında önemli bir oyuncu konumundadır.

Modern çağda Türk savunma sanayii önemli bir gelişme ve genişleme yaşamıştır. Artık savunma ile ilgili ürün ve hizmetlerin araştırma ve geliştirme, tasarım, üretim ve ihracatı dahil olmak üzere çok çeşitli faaliyetleri kapsayan karmaşık ve çeşitliliğe sahip bir sektör haline geldi.

Türk savunma sanayisinin büyümesinin en önemli itici güçlerinden biri, ülkenin Avrupa, Asya ve Afrika'nın kavşağında bulunan stratejik konumu olmuştur. Bu, Türkiye'nin bölgesel ve küresel güvenlikte merkezi bir rol oynamasına izin vermiş ve aynı zamanda savunma yeteneklerini geliştirmek isteyen diğer ülkeler için onu çekici bir ortak haline getirmiştir. Türk savunma sanayisi son yıllarda askeri donanımını modernize etmeye ve iyileştirmeye, yeni teknolojiler ve yetenekler geliştirmeye odaklandı. Ayrıca ihracatını artırmanın ve kendisini küresel savunma pazarında önemli bir oyuncu haline getirmenin yollarını aradı.

Türk savunma sanayii, bu hedeflere ulaşmak için araştırma ve geliştirmeye önemli yatırımlar yapmış ve önde gelen uluslararası savunma şirketleriyle ortaklıklar kurmuştur. Ayrıca, yeni teknolojilere ve pazarlara erişmek için yabancı ortaklarla ortak girişimler ve diğer işbirliği biçimlerini de takip etti.

Genel olarak, Türk savunma sanayisi son yıllarda önemli bir ilerleme kaydetti ve artık küresel savunma pazarında önemli bir oyuncu olarak kabul ediliyor. Önümüzdeki yıllarda büyümesini ve gelişimini sürdürmek için iyi bir konumdadır ve bölgesel ve küresel güvenlikte giderek daha önemli bir rol oynaması beklenmektedir.

Savunma sanayisinde yaşanan gelişmeler dış politikada önemli bir itici güç oluşturmıştır. Ülkelerin güvenlik ve millî menfaatlerini koruma amacıyla yaptıkları savunma harcamalarının dış politikalarına etkisi; bu harcamaların ülke ekonomisi üzerindeki etkisiyle de doğrudan ilgilidir.

Dış politika, bir ülkenin uluslararası ilişkilerdeki tutum ve davranışlarının belirlendiği konudur. Bu tutum ve davranışlar, ülkenin güvenlik, ekonomik, sosyal ve kültürel hedeflerine ulaşmayı amaçlar. Öte yandan,

savunma sanayi, bir ülkenin savunma ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla üretilen savunma ürünlerinin ve hizmetlerinin üretimi, satışı ve tedariki ile ilgilidir.

Dış politika ve savunma sanayi arasındaki ilişki, özellikle savunma harcamalarının ülke ekonomisi üzerindeki etkisi nedeniyle önemlidir. Savunma harcamaları, bir ülkenin ekonomik büyümesine katkıda bulunabilir ancak aynı zamanda ülke bütçesi üzerinde de yük olabilir. Öte yandan, savunma harcamalarının yapılması, ülkenin güvenlik ve millî menfaatlerini koruma amacıyla yapılmaktadır ve bu nedenle ülkelerin dış politikalarını da etkileyebilir. Örneğin, bir ülke savunma harcamalarını arttırarak, dış politikasında daha agresif bir tutum takınabilir.

Ayrıca, savunma sanayi, bir ülkenin dış ticareti ve ihracatına da önemli bir katkı sağlayabilir. Örneğin, bir ülke savunma ürünleri üretebilir ve bu ürünleri diğer ülkelere satarak, dış ticaret hacmini arttırabilir. Bu nedenle, savunma sanayi, bir ülkenin dış ticaretine de önemli bir katkı sağlayabilir ve bu nedenle dış politika ile de ilişkilidir.

Savunma Sanayimizin Dehaları

Vecihi Hürkuş havacılık ve savunma sanayimize büyük katkılar sağlamış bir dehadır. 20. yüzyılın başlarında Türk havacılığının gelişimine önemli katkılarda bulunan bir havacılık öncüsü ve uçak tasarımcısıdır. 1891'de İstanbul'da doğan Hürkuş, mekanik ve mühendisliğe erken ilgi gösterdi. Makine mühendisliği eğitimini İstanbul'da aldı ve daha sonra Berlin Teknik Okulu'nda okudu. 1913 yılında Mühendis Kolordusu'na bağlı olarak Osmanlı Ordusu'na katıldı ve burada uçak tasarımı ve üretimi üzerinde çalıştı.

1919'da Hürkuş, bir dizi başarılı uçak tasarımı üreten kendi uçak imalat şirketi Hürkuş ve Şirketi'ni kurdu. En dikkate değer katkılarından biri, Türk askeri ve sivil havacılık sektörleri tarafından yaygın olarak kullanılan iki koltuklu çift kanatlı Hürkuş K-VI idi.

K-VI, 1920'lerde Hürkuş tarafından geliştirildi ve keşif, eğitim ve hafif nakliye dahil olmak üzere bir dizi görev için kullanılabilecek çok yönlü bir uçak olması amaçlandı. Açık kokpite ve sabit iniş takımlarına sahip iki koltuklu bir çift kanatlı uçaktı. K-VI'nın temel özelliklerinden biri güvenilirliği ve bakım kolaylığıydı. Uçağın kullanımı ve bakımı kolay olacak şekilde tasarlandı, bu da onu pilotlar ve yer ekibi arasında popüler yaptı. Ayrıca üretiminin nispeten ucuz olması, onu Türk askeri ve sivil havacılık sektörleri için cazip bir seçenek haline getirdi. K-VI, 1920'ler ve 1930'larda Türkiye'de yaygın olarak kullanıldı. Türk ordusu tarafından keşif, eğitim ve hafif nakliye dahil olmak üzere bir dizi görev için kullanıldı. Türk Hava Yolları Türk Hava Yolları da dahil olmak üzere bir dizi sivil havacılık şirketi tarafından da kullanıldı.

Hürkuş, Türk havacılık ve uzay sanayisinin gelişmesinde kilit rol oynayan Türk Hava Kurumu ve Türk Hava Kurumu'nun kuruluşunda da yer aldı. Hürkuş, uçak tasarımı ve üretimi alanındaki çalışmalarının yanı sıra Türkiye'de havacılık altyapısının geliştirilmesine de önemli katkılarda bulundu. İlk Türk hava yolu şirketi Türk Hava Yolları'nın kuruluşunda başrol oynadı ve İstanbul'un ilk havalimanı olan Yeşilköy Havalimanı'nın yapımında emeği geçti.

Hürkuş'un Türk havacılığına yaptığı katkılar Türk hükümeti tarafından takdir edilmiş ve çalışmalarından dolayı Liyakat Nişanı ve İstiklal Nişanı ile ödüllendirilmiştir. 1953 yılında Türk havacılık tarihinin en önemli isimlerinden biri olarak bir miras bırakarak öldü. Genel olarak Vecihi Hürkuş, Türk havacılık ve uzay endüstrisinin gelişmesinde hayati bir rol oynamıştır ve katkıları Türkiye'de tanınmaya ve kutlanmaya devam etmektedir.

Vecihi Hürkuş'tan sonra Türk savunma sanayisinin gelişimine önemli katkıları olan mühendis ve girişimci şüphesiz Selçuk Bayraktar'dır. Bayraktar, Türk ordusu için ileri teknoloji ve sistemlerin geliştirilmesinde öncü rol oynayan bir Türk savunma şirketi olan Baykar Makina'nın kurucusu ve Yönetim Kurulu Başkanı'dır.

1979 yılında İstanbul'da doğan Bayraktar, İstanbul Teknik Üniversitesi'nde makine mühendisliği eğitimi almıştır. Eğitimini tamamladıktan sonra, Baykar Makina'yı kurmadan önce bir dizi uluslararası savunma şirketinde çalıştı.

Baykar Makina, Bayraktar'ın liderliğinde, ordu için ileri teknolojiler ve sistemler geliştirmeye odaklanarak Türk savunma sanayisinin önemli bir oyuncusu haline geldi. Şirketin en dikkate değer başarılarından bazıları, Türk ordusu tarafından bir dizi operasyonda kullanılan askeri sınıf bir insansız hava aracı olan Bayraktar Taktik İHA'nın geliştirilmesini içeriyor. Bayraktar, Baykar Makina ile yaptığı çalışmaların yanı sıra Türk savunma sanayii ile ilgili bir dizi başka proje ve girişimde de yer aldı. Sektörde inovasyonu koordine etmek ve teşvik etmekle görevli Türk Savunma Sanayii İnovasyon ve Koordinasyon Kurulu'nun kurulmasında öncü rol oynadı.

Genel olarak Selçuk Bayraktar, Türk savunma sanayisine önemli katkılarda bulunmuş ve çalışmaları, ordu için ileri teknoloji ve sistemlerin geliştirilmesinde kilit rol oynamıştır. Sektörde önemli bir oyuncu haline gelen Baykar Makina, büyümesini ve gelişimini önümüzdeki yıllarda da sürdürmek için iyi bir konumdadır.

Bayraktar'ın savunma sanayimize en büyük katkısı geliştirmiş olduğu insansız hava araçlarıdır. İnsansız savaş hava araçları (SİHA'lar) olarak da bilinen insansız savaş uçakları, gemide bir insan pilot olmadan

çalışmak üzere tasarlanmış hava taşıtlarıdır. Bu uçaklar, çeşitli askeri ve sivil amaçlar için kullanılabilecek bir dizi yetenek sundukları için son yıllarda giderek daha önemli hale geldi.

İnsansız savaş uçakları, büyüklükleri, menzilleri ve görev yetenekleri dahil olmak üzere bir dizi farklı faktöre göre sınıflandırılabilir. İnsansız jet savaş uçağının bazı yaygın sınıflandırmaları şunları içerir:

Mini İHA'lar: Bunlar, tipik olarak kısa menzilli görevler için tasarlanmış ve tipik olarak gözetleme, istihbarat toplama ve diğer savaş dışı görevler için kullanılan küçük insansız hava araçlarıdır.

Taktik SİHA'lar: Bunlar, gözetleme, saldırı operasyonları ve havadan havaya savaş dahil olmak üzere bir dizi görev için tasarlanmış orta büyüklükteki insansız hava araçlarıdır. Tipik olarak birkaç yüz kilometreye kadar menzile sahiptirler ve bir dizi silah ve yük taşıyabilirler.

Stratejik SİHA'lar: Bunlar, uzun menzilli görevler için tasarlanmış ve bir dizi silah ve faydalı yük taşıyabilen büyük insansız hava araçlarıdır. Tipik olarak saldırı operasyonları, istihbarat toplama ve yüksek düzeyde dayanıklılık ve menzil gerektiren diğer görev türleri için kullanılırlar.

Genel olarak, insansız savaş uçakları, çeşitli askeri ve sivil amaçlar için kullanılabilecek bir dizi yetenek sunar. Teknoloji ilerlemeye devam ettikçe, bu uçakların daha da yetenekli hale gelmesi ve çeşitli uygulamalarda yaygın olarak kullanılması muhtemeldir.

Selçuk Bayraktar tarafından geliştirilen bir SİHA olan Bayraktar TB-2 uzun zamandır Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından kullanılmaktadır. TB-2, gözetleme, istihbarat toplama ve taarruz operasyonları dahil olmak üzere bir dizi görev için tasarlanmış orta irtifa, uzun süre dayanıklı bir SİHA'dır.

TB-2'nin en önemli özelliklerinden biri, yüksek irtifalarda ve uzun süre görev yapabilmesidir. Uçak, istihbarat toplamasını ve geniş alanlarda gözetleme görevleri gerçekleştirmesini sağlayan bir dizi sensör ve kamera ile donatılmıştır. Ayrıca, bomba ve füze taşıma ve fırlatma yeteneği de dahil olmak üzere saldırı operasyonlarında kullanılmasına izin veren bir dizi silah ve yük ile donatılmıştır.

TB-2, 16 metre kanat açıklığına sahiptir ve bir jet motoruyla çalışır. 1.500 kilometreye kadar menzile sahiptir ve 30.000 fit yüksekliğe kadar çalışabilir. Uçak, gezinmek ve çeşitli görevleri yerine getirmek için bir kontrol istasyonu kullanan yer tabanlı bir pilot tarafından uzaktan çalıştırılır.

TB-2, Türk ordusu tarafından terörle mücadele ve sınır gözetleme görevleri de dahil olmak üzere bir dizi operasyonda kullanılmıştır. Kendi

savunma ihtiyaçları için bir dizi uçak tedarik eden Katar, Azerbaycan, Libya, Ukrayna da dahil olmak üzere diğerk ülkeler tarafından da kullanıldı.

Genel olarak Bayraktar TB-2, Türk savunma sanayisinin gelişimine önemli katkılar sağlamış önemli bir hava aracıdır. Yüksek irtifalarda ve uzun süre görev yapabilme kabiliyeti ve çeşitli görev kabiliyetleri, onu çeşitli askeri ve sivil uygulamalar için çekici bir seçenek haline getiriyor. Teknoloji ilerlemeye devam ettikçe, TB-2 ve diğerk SİHA'ların çeşitli savunma ve güvenlik operasyonlarında giderek daha önemli bir rol oynaması muhtemeldir.

Ancak Bayraktar çok daha fazla heyecan verici bir projeyi kamuoyuna tanıttı. Kızılirma ismini verdiği Milli Muharip İnsansız Hava Aracı içinde insan pilot olmadan çalışacak şekilde tasarlanmış ve otonom havacılık teknolojisinin gelişimine önemli katkılar sağlayan öncü bir savaş uçağıdır.

Kızılirma, uçak gemilerinden hareket edebilen ve gözetleme, taarruz operasyonları ve havadan müdahale dahil olmak üzere bir dizi görevi yerine getirebilen bir uçak geliştirmeyi amaçlayan İnsansız Muharebe Hava Sistemi programının bir parçası olarak geliştirildi. Kızılirma, gezinmek ve çeşitli görevleri yerine getirmek için gelişmiş sensörler ve algoritmalar kullanarak otonom olarak çalışabilen, gizli, uzun menzilli bir uçak olacak şekilde tasarlandı.

Kızılirma ilk uçuşunu 2022 yılı sonunda yaptı ve geliştirme süreci boyunca kısa sürede bir dizi önemli kilometre taşına imza attı. Uçak, insan müdahalesine ihtiyaç duymadan gezinmesini ve görevleri gerçekleştirmesini sağlayan bir dizi sensör ve algoritma ile donatılmıştır. Bu teknoloji, hem insanlı hem de insansız sistemler dahil olmak üzere geniş bir hava aracı yelpazesine uygulanma potansiyeline sahiptir ve gelecekte havacılığın kullanılma biçiminde devrim yaratabilir. Kızılirma ve diğerk SİHA'ların çeşitli askeri ve sivil uygulamalarda giderek daha önemli bir rol oynaması muhtemeldir.

Selçuk Bayraktar'ın savunma sanayimize katkıları bununla da sınırlı değildir. Teknofest ismini verdiği ve her yıl Türkiye'nin farklı şehirlerinde düzenlenen bir teknoloji festivali, Türkiye'de bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik eğitimini ve kariyerlerini teşvik etmeyi amaçlayan, kar amacı gütmeyen bir kuruluş olan Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3) tarafından düzenleniyor.

İlki 2018 yılında düzenlenen Teknofest, o zamandan bu yana her yıl iki milyondan fazla ziyaretçi çekerek dünyanın en büyük teknoloji festivallerinden biri haline geldi. Festival, dünyanın en büyük havalimanlarından biri olan ve etkinlik için eşsiz ve geniş bir ortam sağlayan İstanbul Havalimanı'nda düzenleniyor.

Teknofest, havacılıktan uzaya, savunmadan enerjiye ve ulaşımaya kadar pek çok alanda en son teknolojileri ve yenilikleri sergilemek üzere tasarlanmış geniş bir etkinlik ve sergi yelpazesine sahiptir. Festival ayrıca, ziyaretçilerin en son teknolojileri ilk elden deneyimlemelerine ve öğrenmelerine olanak tanıyan bir dizi interaktif sergi, gösteri ve atölye çalışması da içeriyor. Teknofest'te sergi ve etkinliklerin yanı sıra, yenilikçiliği ve yaratıcılığı teşvik etmek için tasarlanmış bir dizi yarışma ve etkinlik de yer alıyor. Bunlar arasında robotik yarışmaları, drone yarışları, hackathonlar ve katılımcıları yeni teknolojiler ve çözümler geliştirmeye zorlayan diğer etkinlikler yer alır.

Genel olarak Teknofest, dünyanın dört bir yanından teknoloji meraklıları için büyük bir çekim merkezi haline gelen benzersiz ve heyecan verici bir etkinliktir. En son teknolojileri ve yenilikleri sergilemeye odaklanması ve yenilikçiliği ve yaratıcılığı teşvik etme taahhüdü, onu Türkiye'de ve

ötesinde STEM eğitimini ve kariyerlerini teşvik etmek için önemli bir platform haline getiriyor. Yeni Bayraktar'ın yetişmesinde önemli katkıları olan yarışma 2022 yılında ilk defa Azerbaycan'da da düzenlenerek etki alanını genişletmeye devam ediyor.

Savunma Sanayinin Yeni Mühimmatları

Tayfun, Siper, Hisar ve Sungur, Türk savunma şirketi ASELSAN tarafından geliştirilen dört Türk savunma sistemidir. Bu sistemler, hava savunması, gözetleme ve iletişim dahil olmak üzere bir dizi yetenek sağlamak üzere tasarlanmıştır.

Tayfun sistemi, uçak, helikopter, seyir füzesi ve insansız hava araçları (İHA) dahil olmak üzere çok çeşitli hava tehditlerine karşı koruma sağlamak üzere tasarlanmış bir hava savunma sistemidir. Uzun mesafeden hedefleri tespit ve takip edebilen radar sistemi ile yüksek irtifalarda hedefleri yakalayabilen füzeler ile donatılmıştır.

Siper sistemi, Türkiye sınırları boyunca insan ve araç hareketlerini tespit ve takip etmek için tasarlanmış bir sınır gözetleme sistemidir. Bir dizi sensör ve kamera ile donatılmıştır ve sınır bölgesinin daha kapsamlı bir resmini sağlamak için diğer sistemlerle entegre edilebilir.

Hisar sistemi, uçak, helikopter ve İHA'lar dahil olmak üzere çok çeşitli hava tehditlerine karşı koruma sağlamak üzere tasarlanmış bir hava savunma sistemidir. Uzun mesafeden hedefleri tespit ve takip edebilen radar sistemi ile yüksek irtifalarda hedefleri yakalayabilen füzeler ile donatılmıştır.

Sungur sistemi, askeri ve sivil kullanıcılar için güvenli ve güvenilir iletişim sağlamak üzere tasarlanmış bir iletişim sistemidir. Uydu iletişimi de dahil olmak üzere bir dizi teknoloji ile donatılmıştır ve acil müdahale ve askeri operasyonlar dahil olmak üzere çeşitli senaryolarda kullanılabilir.

Genel olarak Tayfun, Siper, Hisar ve Sungur, Türk savunma şirketleri tarafından geliştirilen önemli sistemlerdir. Bu sistemler, hava savunması, gözetleme ve haberleşme dahil olmak üzere bir dizi yetenek sağlar ve Türkiye'nin savunma altyapısının önemli bir parçasıdır.

EUROSAM SAMP-T (Karadan Karaya Füze Platformu), Fransız savunma şirketi MBDA ve İtalyan savunma şirketi Leonardo'dan oluşan EUROSAM konsorsiyumu tarafından geliştirilen orta menzilli bir hava savunma sistemidir. Türkiye, SAMP-T'nin geliştirilmesinde önemli bir rol oynamış ve sistemi kendi hava savunma ihtiyaçları için tedarik etmekle ilgilendiğini ifade etmiştir.

SAMP-T, uçaklar, helikopterler, seyir füzeleri ve insansız hava araçları (İHA'lar) dahil olmak üzere çok çeşitli hava tehditlerine karşı koruma

sağlamak üzere tasarlanmıştır. 120 kilometreye kadar menzile sahip ve 30 kilometreye kadar irtifalardaki hedefleri önleme yeteneğine sahip Aster 30 füzesi ile donatılmıştır.

Türkiye, SAMP-T'nin geliştirilmesine erken bir aşamada dahil oldu ve projeye Türk savunma şirketi Aselsan aracılığıyla katkıda bulundu. Ayrıca Türkiye, kendi hava savunma ihtiyaçları için SAMP-T'yi tedarik etmekle ilgilendiğini ifade etmiş ve sistemin olası satın alınması konusunda EUROSAM ile müzakereler yürütmüştür.

Türkiye'nin SAMP-T'ye ilgi duymasına katkıda bulunan birkaç faktör var. Ana itici güçlerden biri, gelişen tehdit ortamına ayak uydurmak için ülkenin hava savunma yeteneklerini modernize etme ve yükseltme ihtiyacı olmuştur. SAMP-T'nin gelişmiş yetenekleri ve uzun menzilli füzeleri, özellikle ülkenin stratejik konumu ve bölgesel ve küresel güvenlikteki rolü göz önüne alındığında, onu Türkiye için cazip bir seçenek haline getiriyor.

Sonuç

Dünya giderek daha fazla birbirine bağlı hale geldikçe ve küreselleştikçe, güçlü ve yetenekli bir savunma sanayisinin önemi ortaya çıkıyor. Savunma sanayii, ulusların emniyet ve asayişlerinin korunmasında ve çok çeşitli tehditlere karşı kendilerini savunabilmelerinin sağlanmasında hayati bir rol oynamaktadır.

Bu kitap, savunma sanayisinin tarihini, mevcut durumunu ve gelecekteki yönünü keşfederek derinlemesine bir bakış sunuyor. İleri teknoloji ve sistemlerin geliştirilmesi ve üretilmesinden, savunma sanayinin uluslararası ilişkilerdeki rolüne, karşı karşıya olduğu zorluklara ve fırsatlara kadar geniş bir yelpazedeki konuları kapsar.

İster savunma alanında uzman olun ister sadece bu önemli konuya ilgi duyan biri olun, bu kitap kesinlikle değerli içgörüler ve bilgiler sağlayacaktır.

Cihad İslam YILMAZ

Ankara - 2022